

představuje

Seznam religionisticky zajímavých předmětů z jiných oborů a fakult
pro zimní semestr 2013/14

Zahrnutá pracoviště FF:

- Ústav filozofie a religionistiky – obor filozofie
- Ústav etnologie
- Český egyptologický ústav
- Ústav jižní a centrální Asie
- Ústav Dálného východu
- Ústav řeckých a latinských studií
- Katedra jihoslovanských a balkanistických studií
- Ústav české literatury a literární vědy
- Ústav germánských studií
- Ústav srovnávací jazykovědy
- Ústav pro dějiny umění
- Ústav východoevropských studií
- Ústav českých dějin
- Ústav světových dějin
- Ústav hospodářských a sociálních dějin
- Středisko iberoamerických studií

Další zahrnuté fakulty UK:

- Fakulta humanitních studií
- Katolická teologická fakulta
- Evangelická teologická fakulta
- Husitská teologická fakulta

ÚSTAV FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY – OBOR FILOSOFIE

Název: Kantova filosofie náboženství v jeho spisu Náboženství

Kód: AFSV00154

Vyučující: prof. Stanislav Sousedík

Čas: St 19:10-20:45

Místnost: P218

Anotace: -

ÚSTAV ETNOLOGIE

Název: Základy obecné antropologie

Kód: AET100001

Vyučující: PhDr. Jaroslav Skupnik, Ph.D.

Čas: Út 14:10

Místnost: C307

Anotace: Cílem tohoto kurzu je uvedení do antropologické problematiky, s důrazem na anglo-americkou podobu kulturní a sociální antropologie. Studenti budou seznámeni se základními problémy a okruhy zájmu tohoto oboru. Kurz je sestaven z přednášek doprovázených seminárním cvičením.

Na základě předchozích zkušeností nezařazujeme do našeho výběru mnohdy lákavě znějící přednášky tohoto ústavu, které znějí religionisticky relevantně, ale často nenaplníují studentská očekávání.

ČESKÝ EGYPTOLOGICKÝ ÚSTAV

Název: Jazyk I - klasická egyptština

Kód: ADVS00003

Vyučující: PhDr. Mgr. Filip Coppens, Ph.D., Mgr. Renata Landgráfová, Ph.D

Čas: Po 9:10-10:45 a Čt 9:10-10:45

Místnost: H203

Anotace: Klasická egyptština je jazykem egyptské Střední říše a klasické egyptské literatury, v mírně pozměněných formách se s ní setkáváme v monumentálních nápisech a náboženských textech až do řecko-římské doby. Cílem kurzu je seznámit studenty se staroegyptským hieroglyfickým písmem a větnou stavbou klasické egyptštiny tak, aby byli schopni samostatně překládat hieroglyfické texty.

Název: Jazyk III - koptština

Kód: ADVS00011

Vyučující: Mgr. Renata Landgráfová, Ph.D. doc. Dr. phil. Wolf Burkhard Oerter

Čas: St 17:30-19:05 a Pá 10:50-12:30

Místnost: C426

Anotace: Koptština, jejíž znalost stála u zrodu rozluštění egyptských hieroglyfů, je poslední větev egyptštiny a nositel významných literárních, náboženských i administrativních textů pozdně starověkého Egypta. Svou strukturou i slovníkem je koptština blízká novoegyptštině, a její znalost ulehčuje studium těchto jazyků. Saídský dialekt je považován za klasický dialekt, jehož znalost je základem pro studium všech dalších 5 koptských dialektů.

ÚSTAV JIŽNÍ A CENTRÁLNÍ ASIE

Název: Hinduismus

Kód: AINDV0052

Vyučující: Mgr. Martin Hříbek, Ph.D., PhDr. Zdeněk Štípl

Čas: Čt 15:50

Místnost: C427

Anotace: Cílem přednášky je poskytnout posluchačům ucelený pohled na rozmanité formy náboženské a rituální praxe v rámci systému, který se zvnějšku označuje jako hinduismus. Jednotlivé přednášky nebudou sledovat obvyklou historickou linii výkladu korpusu staroindické náboženské literatury, ale zaměří se na případové studie, které budou prezentovány jako typy hinduistické náboženské praxe (rituály životního cyklu, ohňová oběť, formy vizuálních reprezentací božstev, chrámový rituál, výroční svátky nejvýznamnějších božstev hinduismu, uctívání vesnických bohyní, synkretické kultury atp.). Absolvent předmětu tak nejen získá přehled o formách hinduistické náboženské praxe, ale bude moci nahlédnout význam této praxe v individuálním i kulturním kontextu praktikujících.

Název: Indický jazykový svaz

Kód: AINDV1108

Vyučující: prof. PhDr. Jaroslav Vacek, CSc.

Čas: Po 14:10

Místnost: C427

Anotace: Cílem přednášky je obeznámit posluchače se strukturou a fungováním především současné indické společnosti: náboženské obce, kasta, rodina, vztahy mezi těmito skupinami i uvnitř každé; problémy vzájemného porozumění Indie Evropa, problémy různorodých tradic a mentality. Východiskem mají být historické kořeny toho kterého jevu (stručně), které pomohou osvětlit některé „nepochopitelnosti“ v jeho dnešní podobě, na něž naráží naše zainteresovaná a zejména cestující veřejnost, a které by tudíž indolog měl umět vhodným způsobem osvětlovat. **Témata:** Úvod do problematiky asijských společností, odlišnosti od naší společnosti; Základní odlišnosti socio-lingvistické, společenská etiketa; Indická rodina, žena, vztahy; Kasty v dnešní Indii; Indická strava; Indická média-celoindická i regionální; kina a divadla aneb jak Indové tráví volný čas; Indický kalendář a svátky; Základní obřady doma i v chrámu; Kmenová a nízkokastovní společenství; Doprava v Indii; Různé folklorní odlišnosti-horoskopy, pověry.

Název: Jihovýchodní Asie: antropologická perspektiva

Kód: AEIN100015

Vyučující: PhDr. Mgr. Michaela Budiman, Ph.D.

Čas: Pá 11:40

Místnost: C427

Anotace: Navzdory obrovské kulturní rozmanitosti Jihovýchodní Asie syntéza výsledků dosavadních antropologických výzkumů provedených v oblasti umožňuje identifikovat řadu zřetelně rozlišitelných společných kulturních rysů, které nasvědčují oprávněnosti teze o kulturně-historické svébytnosti jihovýchodoasijského regionu, který se do mezinárodního povědomí dostal v období dekolonizace na prvním místě v kontextu politickém. Cílem kurzu je prezentovat antropologickou vizi jihovýchodoasijského regionu a prostřednictvím společného čtení a kontextualizace aktuálních etnografických studií z různých oblastí Jihovýchodní Asie vést posluchače specializované na oblast Indonésie ke kritickému uvažování o širších regionálních souvislostech indonéské historie, kultury a společnosti.

Název: Indické reálie a společnost

Kód: AINDV1126

Vyučující: Mgr. Martin Hříbek, Ph.D.

Čas: Po 12:30

Místnost: C427

Anotace: Cílem přednášky je obeznámit posluchače se strukturou a fungováním především současné indické společnosti: náboženské obce, kasta, rodina, vztahy mezi těmito skupinami i uvnitř každé; problémy vzájemného porozumění Indie Evropa, problémy různorodých tradic a mentality. Východiskem mají být historické kořeny toho kterého jevu (stručně), které pomohou osvětlit některé „nepochopitelnosti“ v jeho dnešní podobě, na něž naráží naše zainteresovaná a zejména cestující veřejnost, a které by tudíž indolog měl umět vhodným způsobem osvětlovat.

Témata: Úvod do problematiky asijských společností, odlišnosti od naší společnosti; Základní odlišnosti socio-lingvistické, společenská etiketa; Indická rodina, žena, vztahy; Kasty v dnešní Indii; Indická strava; Indická média-celoindická i regionální; kina a divadla aneb jak Indové tráví volný čas; Indický kalendář a svátky; Základní obřady doma i v chrámu; Kmenová a nízkokastovní společenství; Doprava v Indii; Různé folklorní odlišnosti-horoskopy, pověry.

Poznámka: Z nějakého důvodu má tento kurs navlas stejný sylabus jako předmět **Indický jazykový svaz** profesora Vacka (viz výše), i když se každý z nich koná v jiný den a hodinu. Zvláštní.

Název: Buddhismus

Kód: ATB00006

Vyučující: Mgr. Daniel Berounský, Ph.D., prof. PhDr. Jaroslav Vacek, CSc.

Čas: Po 15:50

Místnost: C208

Anotace: -

Název: Minulost a současnost théravádského buddhismu v Indii a na Šrí Lance

Kód: AINDV5029

Vyučující: PhDr. Jan Filipický, CSc.

Čas: Po 17:30

Místnost: C427

Anotace: Semestrální přednáškový kurz posluchače seznámí se základními pojmy a postuláty nejstaršího směru buddhismu ("učení starších", théravády), s životními osudy a kazatelským působením historického zakladatele buddhismu Siddhárthy Gautamy (asi 6.-5. stol. př. n. l.), s ranou historií Buddhova učení (Bauddha dharma, pa. *dhamma*) v Indii a na Šrí Lance a s jednotlivými články jeho nauky. Výklad se dotkne sporné otázky datování učitelova života a s ním spojených legend, dochovaných pramenů (hl. pálijského kánonu) i jejich interpretace. Všimne si rovněž některých zvláštností vývoje buddhismu na Šrí Lance, jeho role při zajišťování legitimacy sinhalského státu a přetrvávání mýtu o ostrovním království předurčeném chránit

a uchovávat Buddhovo učení (jako "ostrov dharmy", *dhammadípa*). Přednášky věnované současnosti se budou věnovat roli buddhismu s jeho odporem ke kastovníctví při emancipaci indických dalitů ("nedotýkatelných") a tendencím k buddhistickému fundamentalismu a sinhalskému etnonacionalismu (sinhalatva) na Šrí Lance.

V LS budou následovat ještě kursy **Posvátná místa a božstva Centrální a Jižní Asie** (AMNV00005/8, Mgr. Daniel Berounský, Ph.D. a PhDr. Mgr. Alena Oberfalzerová, Ph.D.) a **Turkic Buddhism** (AMNV00009, Mgr. Daniel Berounský, Ph.D.).

ÚSTAV DÁLNEHO VÝCHODU

Název: Nejstarší náboženské představy v Číně

Kód: ATJ100152

Vyučující: Mgr. Jakub Maršálek, Ph.D.

Čas: Út 14:10

Místnost: C423

Anotace: -

Poznámka: Mgr. Jakub Otčenášek tento předmět doporučuje jako prerekvizitu ke své přednášce/semináři o středověkém taoismu, jež bude pravděpodobně probíhat na ÚFaRu v LS.

Název: Myšlení Dálného Východu

Kód: ATJ100110

Vyučující: Mgr. Vladimír Glomb, Ph.D., Mgr. Ján Ičo, Ph.D., Mgr. David Labus, Ph.D.

Čas: Út 15:50

Místnost: C17

Anotace: Přednáška, jejímž cílem je poskytnout základní přehled o náboženském a filosofickém myšlení střední, východní a jihovýchodní Asie. Konfuciánství, taoismus a buddhismus v Číně a ostatních regionech oblasti; šamanismus, šintoismus. Zápočet i zkouška probíhají formou písemného testu.

ÚSTAV ŘECKÝCH A LATINSKÝCH STUDIÍ

Název: Dějiny křesťanství ve středověku

Kód: ALM500007

Vyučující: PhDr. Jan Kalivoda

Čas: Čt 10:50

Místnost: C339

Anotace: Předmět bude probíhat formou přednášky a semináře. Jeho základní témata budou: Struktura a dějiny biblického textu a jeho dějiny zvláště v západní Evropě; Základní prvky křesťanského dogmatu v jeho středověkých důrazech; Středověká mešní liturgie a liturgie horarum; Antické, středověké a novověké prameny kanonického práva; Vývoj organizace křesťanské církve od antiky do pozdního středověku, velmi stručně s přesahy do novověku; Církevní řády od antických počátků do pozdního středověku; Etapy christianizace Evropy; Patristický odkaz a rané středověká filozofie a teologie; Filozofie a teologie vrcholného a pozdního středověku. Ke každému tématu proběhne po přednášce látka četba charakteristického latinského textu, který dá studentům představu o středověkém úhlu pohledu na dané téma a zároveň zvýší jejich medievistické jazykové kompetence. Studenti budou přednášet referáty ze sekundární literatury, kterou poskytne vyučující. Předpokladem absolvování zkoušky je přednesení referátu na vybrané téma na základě doporučené literatury. Obsahem zkoušky bude diskuse o přednesených témtech s přihlédnutím k odborným a osobním preferencím studenta.

Název: Platónovy mýty jako literární figura filozofického dialogu

Kód: AGRV00070

Vyučující: Mgr. Sylva Fischerová, Ph.D.

Čas: Út 12:30

Místnost: C105

Anotace: Cílem kursu je prozkoumat roli či spíše role, jaké zaujímají jednotlivé mýty v dramaticky vystavěných Platónových dialozích. Po předchůdné klasifikaci Platónových mýtů budeme pracovat s následujícími dialogy: Prótagoras; Symposium; Ústava; Timaios a Kritias, přirozeně s přihlédnutím k dalším dialogům.

Název: Pozdně středověká zbožnost a roudničtí augustiniani

Kód: ALMV00030

Vyučující: doc. Mgr. Lucie Doležalová, M.A., Ph.D.

Čas: blokový seminář, více viz anotace

Místnost: viz anotace

Anotace: Požadavky: aktivní účast, samostatná písemná práce, blokový seminář pro latinské medievisty, ale také historiky, studenty PVH a další zájemce. Syllabus: I. středa 6.11., 19-20:30 hod. Centrum medievistických studií, Jilská 1: úvodní přednáška -

pozdně středověká zbožnost (L. Doležalová), dějiny roudnického kláštera a jeho knihovny (Adéla Nováková), vysvětlení požadavků k zápočtu. **II.** čtvrtek-sobota 14.-16.11. konference (pasivní účast na celé akci podmínkou), AKC, Jilská 1 (program viz sylabus v IS). **III.** Konzultace s vedoucí semináře (Lucie Doležalová) nad samostatnou písemnou prací - individuálně, dle domluvy. Písemnou práci (5-10 stran) je třeba odevzdat do konce ledna 2014. Téma práce je třeba předem konzultovat s vedoucí, která vypíše několik konkrétních témat, ale bude otevřena také vlastní iniciativě studentů. Vhodné a vítané bude např. vytvoření podrobného popisu jednoho z rukopisů, který pochází z knihovny roudnických Augustiniánů, analýza nějakého díla či dílka (třeba i jen jednoho dopisu) konkrétního roudnického Augustiniána, nebo analýza jiného primárního či sekundárního pramene týkajícího se literární činnosti nebo knihovny roudnických Augustiniánů. Kvalitní studentské práce mohou být zařazeny do připravovaného sborníku z konference - studenti tak budou mít možnost svou práci publikovat. S případnými dotazy se neváhejte obrátit na Lucii Doležalovou, email: lucie.dolezalova@ff.cuni.cz, tel.: 605-758079..

Název: Úvod do východního křesťanství

Kód: ANRV00030

Vyučující: doc. ThLic. Pavel Milko, Ph.D.

Čas: Čt 15:50

Místnost: C105

Anotace: Pravoslavné křesťanství je jedním z dominantních znaků řecké identity. Bez znalostí specifik a charakteristických rysů řeckého křesťanství je poznávání řecké společnosti a její kultury obtížné, ne-li nemožné. Cílem kursu je tedy seznámení s realitami řeckého orthodoxního (pravoslavného) východního křesťanství (dějiny, organizační struktura, kalendář, svátky, ikonografie). Témata: Co je pravoslavné a jeho dějiny; Křesťanství a církev Řecku; Realie pravoslavného chrámu; Hlavní pravoslavné bohoslužby; Pravoslavný kalendář a svátky; Základní pravoslavné obřady a svátosti; Pravoslavné církevní umění; Duchovní svět pravoslavní; Pravoslavní a současnost.

V LS budou následovat ještě kursy **Řecké lékařství a filosofie** (AGRV00015, Mgr. Sylva Fischerová, Ph.D.), **Antické náboženství a mytologie** (ALT100043, doc. PhDr. Václav Marek, CSc. a Mgr. Sylva Fischerová, Ph.D.), **Poutě ve středověku** (ALMV00047, Mgr. Iva Adámková, Ph.D.) a **Vznik a vývoj křesťanství v antickém světě** (ALTV00086, Mgr. Ivan Prchlík, Ph.D.).

KATEDRA JIHOSLOVANSKÝCH A BALKANISTICKÝCH STUDIÍ

Název: Folklor jihovýchodní Evropy

Kód: AJS5000079

Vyučující: PhDr. Mgr. Jaroslav Otčenášek, Ph.D.

Čas: St 15:50

Místnost: C221

Anotace: Folklor jihovýchodní Evropy je cyklus přednášek, jehož cílem je seznámit studenty se základním členěním a strukturováním folklorních útvarů obecně a zároveň se specifiky jihovýchodoevropského folklorního areálu. Hlavní důraz je kladen na slovesnou folkloristiku, především na pověsti, legendy, pohádky, humorky a drobné folklorní útvary, ale též na hrdinské písně. Součástí předmětu jsou i analýzy jednotlivých žánrů a systematizace jejich obsahu. Náhled na folklorní žánry je jednak v rovině obecné (např. "Novelistická pohádka") a zároveň v konkrétním pohledu na vybraná témata napříč folklorními žánry a studovaným areálem (např. "Kralevič Marko v srbské, makedonské i bulharské písní, pověsti a legendě"). Předmět vyžaduje aktivní přístup ze strany studentů a schopnost čtení v několika jazycích.

ÚSTAV ČESKÉ LITERATURY A LITERÁRNÍ VĚDY

Název: Epičnost mezi bohy a lidmi: epos a jeho proměny / Počátky evropské literární tradice

Kód: ANRV0001

Vyučující: Mgr. Sylva Fischerová, Mgr. Et Mgr. Blanka Činátlová, Ph.D., Zuzana Špicová

Čas: Út 15:50

Místnost: C147

Anotace: Cílem kursu je představit evropskou literární tradici prostřednictvím jejích kořenů v antickém Řecku. Fenomén orality a literality - zrození a "štafeta" jednotlivých žánrů - vztah literatury, náboženství a filosofie - role mýtu a mytologie - vliv Orientu - úloha kánonu - vždy problematická otázka recepce: tato témata budou nasvícena ve vztahu k jejich dalšímu životu v evropské kulturní, a zejména literární tradici.

Cílem semináře je prostřednictvím četby konkrétních eposů, především starověkých a středověkých, analyzovat zrod a zdroj "epičnosti" a její proměny a transformace v další žánry (legenda, román). Požadavky: Aktivní účast v semináři a referát nebo závěrečná esej v rozsahu 6-8 stran (příprava na seminář a četba zadaných textů jsou samozřejmost).

Poznámka: Z nejasného důvodu figuruje v SISu několik různých kódů a dokonce i názvů předmětu, který je nejspíš týž, minimálně se koná ve stejnou dobu na stejném místě. Jisté je, že je vyučován především Sylvíí Fischerovou, ale konkrétní náplň jsme našli v několika paralelních verzích.

Název: Daidalos a Dionýsos – česká dekadence ve světle antických pramenů

Kód: ABO500043

Vyučující: Mgr. Štěpán Sirovátka

Čas: Čt 14:10

Místnost: H202

Anotace: Slovo "dekadence" původně označovalo poslední fázi politické existence římského impéria, slovo "moderna" se také objevuje již v antice (nikoli v kladném slova smyslu). Nabízí se komparatistické srovnání: Jaký vztah mají novodobí "moderní", tedy dekadenti, k antické moderně? A kde se bere antický pocit na konci století? Seminář chce uchopit antiku jako interpretační klíč - sledovat konkrétní motiv, jeho transpozici z antického materiálu do moderního, přičemž okruh převzatých motivů a způsob jejich recepce nám pomůže formulovat jednotlivé ideologické "modely", založené na interpretaci antického dědictví, avšak veskrze soudobé a dobově příznačné. Zároveň je třeba položit si otázku, nakolik je "dekadence" časovým fenoménem a nakolik univerzálním, transhistorickým jevem. Těžištěm práce by mělo být o problému recepce kriticky přemýšlet a zamyslet se nad přínosem a nedostatky interpretace, která je na takové recepci založena.

Název: Mýtus, kult a posvátný text

Kód: AKM500009

Vyučující: Mgr. Et Mgr. Blanka Činátlová

Čas: Po 12:30

Místnost: H018

Anotace: Smyslem semináře je zasazení mýtu do literárního diskurzu, ovšem nikoli z hlediska žánrového, ale narativního. Pokusíme se zodpovědět otázku, zda se mýtus jako prapůvodní forma vyprávění, jež vytváří i specifického hrdinu, vyprávěče i časoprostor, objevuje i v moderní literatuře - ať již jako variace, či autorský mýtus. Dalším sledovaným aspektem bude posvátno, vztah textu a rituálu; poetika posvátných, kultických textů a možnosti jejich čtení.

Název: Obracení na víru. Kulturní a literární „obracení“ českých zemí na katolickou víru od doby pobělohorské do 19.století

Kód: ABO500021

Vyučující: doc. PhDr. Jiří Hošna, Csc.

Čas: Čt 17:30

Místnost: 412

Anotace: -

ÚSTAV GERMÁNSKÝCH STUDÍÍ

Název: Staroseverští bohové v novověkém literárním a filmovém zpracování I

Kód: ADE500071 nebo ADE500072

Vyučující: PhDr. Jiří Starý, Ph.D.

Čas: 5.10. 10:45 úvodní schůzka, výuka probíhá blokově

Místnost: 318b

Anotace: Cílem semináře bude zmapovat zpracování staroseverských mytických, hrdinských a literárních témat v české a světové literatuře a filmu 19. a 20. století. Od prvních prozaických experimentů (Ludvík Rittersberg, Jaroslav Vrchlický) a němých filmů (The Viking [1928]), přes modernu až po postmoderní férie (Johanne Hildebrandtová: Sága z Valhally, Valhalla Rising [2009]) budeme zkoumat způsoby, jimiž byla staroseverská díla adaptována pro novověké publikum, cíle, k nimž sloužila a v nepodlédní řadě i to, jak se v průběhu adaptací proměnily základní narativní a ideologické struktury příběhů (čas, osud, koncept hrdinství, mýtus). Seminář bude blokový, úvodní schůzka, na niž bude představen program semináře, budou dohodnuta data sezení a rozděleny referáty, proběhne v pátek 5.10 v 10.45 v místnosti 318b. Účast na ní je vysoce žádoucí.

Název: Staroseverština I

Kód: ASK500021

Vyučující: Mgr. David Šimeček

Čas: St 9:10

Místnost: C134

Anotace: -

Název: Staroseverská četba I

Kód: ASK500027

Vyučující: PhDr. Jiří Starý, Ph.D.

Čas: Út 15:50

Místnost: 322

Anotace: -

Název: Staroseverská četba III

Kód: ASK500061

Vyučující: PhDr. Jiří Starý, Ph.D.

Čas: Pá 12:30

Místnost: 322

Anotace: -

ÚSTAV SROVNÁVACÍ JAZYKOVĚDY

Název: Introduction to Hittite

Kód: ASJ5000130

Vyučující: Dr. Phil. Reiner Lipp, M.A.

Čas: Čt 12:30

Místnost: C102

Anotace: The course will be divided into a lecture covering historical phonology, morphology etc. and a seminar dedicated to reading. The following topics will be covered discreetly.

1. Transcription, cuneiform script.
2. Nominal endings. Present tense indicative active and medio-passive
3. O-stems, a-stems, gender in Hittite. Personal pronouns.
4. Consonant stems. Imperative.
5. The adjective. Preterite. Demonstratives.
6. Compounds. Participles.
7. Relative clauses. Syntax. Particles.
8. Lexicon.

Název: Indoevropéistika pro filology

Kód: ASJ500075

Vyučující: Mgr. Jan Bičovský, Ph.D.

Čas: Po 15:50

Místnost: C049

Anotace: Indoevropéistika (vývoj) - srovnávání a rekonstrukce - metody rekonstrukce - prajazyk a prajazyky větví – ablaut a akcent - kořen a jeho derivace - hláskový zákon - laryngály - hláskosloví praindoevropštiny - praindoevropská jména - praindoevropská zájmena - praindoevropská slovesa

Název: Úvod do sanskrtu

Kód: ASJ5000129

Vyučující: Dr. Phil. Reiner Lipp, M.A.

Čas: Po 10:50

Místnost: C102

Anotace: Kurz je především určen studentům srovnávací jazykovědy, indologie a klasické filologie. Sanskrt bude z pohledu indoevropské srovnávací rekonstrukce (součástí kurzu nebude výuka písma – pracuje se s transkripcí v latince). V semináři bude probíhat četba Vědu a gramatická analýza, s důrazem na srovnávací analýzu a podobnosti systému latinského, řeckého a českého. Kurs bude veden v angličtině.

Název: Úvod do studia (Avesta)

Kód: ASJ5000131

Vyučující: Dr. Phil. Reiner Lipp, M.A.

Čas: Čt 14:10

Místnost: C102

Anotace: Uvedení do literatury, kultury a historie studia avestštiny, seznámení s dějinami bádání, dostupnou literaturou, základním názvoslovím a tradicemi.

Název: Základy ugaritštiny

Kód: ASJ500078

Vyučující: Mgr. Pavel Čech, PhD.

Čas: St 14:10

Místnost: C102

Anotace: Úvod do gramatiky ugaritštiny v kontextu ostatních starověkých semitských jazyků a písemných systémů spojený se čtením jednoduchých transliterovaných nápisů.

Název: Základy akkadštiny III

Kód: ASJ500124

Vyučující: Mgr. Pavel Čech, PhD.

Čas: Čt 15:50

Místnost: C102

Anotace: Kurs akkadštiny v kontextu ostatních starověkých semitských jazyků a písemných systémů spojený se čtením složitějších textů.

Název: Náboženství starého Předního východu I

Kód: ASJ500097

Vyučující: Mgr. Pavel Čech, PhD.

Čas: Čt 17:30

Místnost: C102

Anotace: Náplní kurzu bude analýza výrazných náboženských fenoménů a jejich proměn v čase a prostoru starověkého Předního východu, jakož i proměn jejich pozdější interpretace.

Název: Od znaku k abecedě

Kód: ASJ500122

Vyučující: Mgr. Jan Bičovský, Ph.D., Mgr. Pavel Čech, PhD., doc. PhDr. Petr Zemánek, CSc.

Čas: Út 15:50

Místnost: C102

Anotace: Smyslem přednášky je vybavit studenta dostatečnými znalostmi o vzniku, vývoji a společenských a historických aspektech standardizace a přenosu písma, aby dokázal posoudit jeho roli v historické jazykovědě a filologii semitských a indoevropských jazyků. Současně se seznámí s otázkami obecně teoretickými, se vztahem rekonstrukce a luštění písma a s různými typy vazby písma na jazykový či konceptuální plán. V průběhu přednášky budou uvedeny všechny hlavní písemné systémy vzniklé egyptském, mezopotamském, anatolském a středomořském areálu, jakož i jejich další vývoj a vzájemné vztahy.

ÚSTAV PRO DĚJINY UMĚNÍ

Název: Úvod do ikonografie

Kód: ADU100108

Vyučující: prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

Čas: Út 10:50

Místnost: C138

Anotace: -

ÚSTAV VÝCHODOEVROPSKÝCH STUDIÍ

Název: Základní kategorie ruské kultury

Kód: ARJ100014

Vyučující: PhDr. Hanuš Nykl, Ph.D.

Čas: Čt 10:50

Místnost: 313

Anotace: Cílem předmětu je specifikovat základní rysy ruské kultury a uvést tak posluchače do jejího studia. Kurs není koncipován jako školní úvod, nýbrž seznamuje s vybraným okruhem obecně známých znaků, které jsou pro ruskou kulturu charakteristické a jejichž analýza umožní její teoretické uchopení. Tato metoda tak ukazuje možnost interdisciplinárního přístupu ke kulturnímu faktu a odhaluje vazby a interpretační možnosti jednotlivých disciplín studia. Vychází z toho, že při studiu každé cizí kultury je nutné nejen pochopit určité rozdíly a specifické rysy, ale především si osvojit odlišný systém kategorií, v nich se daná kultura pohybuje. Některé kategorie mohou mít v systému kultury odlišné naplnění či postavení, jiné mohou zcela absentovat. Naopak, mohou existovat kategorie, které zdrojová kultura recipienta vůbec nemá nebo existují pouze v atrofované podobě. Výběr kategorií, na nichž je předmět založen, je koncipován tak, aby byly postupně představeny základní prvky ruské kultury a zároveň byl filologicky orientovanému posluchači vytvořen rámec pro pochopení dalších literárněvědných, filosofických a kulturologických disciplín, které jsou nedílnou součástí moderní rusistiky.

Název: Základy staroslověnštiny a čtení staroslověnských textů I

Kód: AVS500035

Vyučující: Mgr. Václav Čermák, Ph.D.

Čas: Po 10:50

Místnost: 308 B

Anotace: Cílem předmětu je seznámit studenty se základy nejstaršího slovanského spisovného jazyka, staroslověnštinou, tak, aby bylo možné sledovat vývoj gramatických prostředků a lexika od praslovanštiny až po formování současné podoby studovaného areálového jazyka. První část cyklu bude zaměřena na zvukovou podobu jazyka, specifické hláskoslovné procesy, historické aspekty formování staroslověnštiny a na morfologii staroslověnského slovesa. Na tento předmět bezprostředně navazuje předmět, v němž budou posluchači seznámeni se základy historické mluvnice a dějinami konkrétního areálového jazyka.

Název: Folklor východní Evropy

Kód: AVS500058

Vyučující: doc. PhDr. Ilja Lemeškin, Ph.D.

Čas: St 12:30

Místnost: 315

Anotace: Cílem přednášky je seznámit studenty se specifickými mechanismy vypracovanými mluvenou tradicí za poslední tisíciletí, a to na materiálu baltského a východoslovanského folklóru. Zvláštní pozornost je věnována vývoji jednotlivých folklorních žánrů a vztahu mezi folklórem a literaturou. Posluchači budou seznámeni s postavením folklorní tvorby v rámci systému kultury hlavních východoevropských národů. Přednáška rovněž seznamuje s dějinami evropské folkloristiky a se současnými metodami této vědní disciplíny.

Název: Staroruská literatura / Dějiny ruské a ukrajinské literatury staršího období

Kód: ARJ100012, AVS100063

Vyučující: PhDr. Mgr. Marek Příhoda, Ph.D.

Čas: Út 15:50

Místnost: 313

Anotace: Cílem přednášky je seznámit posluchače s literárním vývojem ruského historického a jazykového prostoru v 11.-17. století. Pozornost bude zaměřena na charakteristiku žánrové a tematické struktury písemnictví studovaného areálu. V rámci výuky budou na jedné straně hledána specifika literatury staré Rusi, na druhé straně bude zdejší literární a kulturní vývoj nahlížen v souvislostech vývoje byzantské a západoevropské kultury. Vysvětleny budou impulsy pro duchovní a literární vývoj, které přicházely jak z oblasti Byzance a pravoslavného Balkánu (tzv. první a druhý jihoslovanský vliv), tak i západní vlivy zprostředkované především Polskem a Litvou. Literární vývoj daného období bude zasazen do širších souřadnic kulturního a historického vývoje regionu. Součástí výkladu bude analýza a interpretace základních textů reprezentujících dominantní žánry (životy svatých, historická vyprávění, pochvaly, homiletika, letopisy) a zastupující jak církevní, tak i světské prostředí.

Název: Východoslovanský hrdinský epos

Kód: AVES00721

Vyučující: doc. PhDr. Ilja Lemeškin, Ph.D.

Čas: Út 12:30

Místnost: 315A

Anotace:-

ÚSTAV ČESKÝCH DĚJIN

Název: Synody a jiná kněžská sněmování ve středověkých Čechách

Kód: AHSV00638 (PVP 1); AHSV00639 (PVP 2); AHS444V35 (PVP 3); AHSV00637 (SP)

Vyučující: PhDr. Blanka Zilynská, Ph.D.

Čas: Po 17:30

Místnost: 201

Anotace: Prohloubit znalosti o středověkých dějinách o specializovanou tematiku z oblasti církevní a církevně-právní historie. Cílem přednášky je seznámit posluchače s tématem, které je ve francouzské, německé, španělské i dalších literaturách hojně pěstováno. V českém prostředí nepatří mezi vyhledávaná a známá témata, ačkoli může poskytnout zajímavé náměty k pochopení souvislostí dějinného vývoje v českých zemích. Přednáška se věnuje jedné speciální otázce z církevních dějin - koncilům a synodám konce středověku. Sleduje proměny shromažďování duchovenstva v před- a po-husitských Čechách a hledá paralely v reformační Evropě. Na úvod bude podán stručný výklad o terminologické problematice s tímto jevem spojené a základní přehled vývoje partikulárních synod v západní Evropě. Závěr středověku přinesl pro diecézní a provinciální synody nové legislativní podněty v dekretech koncilu basilejského. Na obecný přehled naváže představení synodální problematiky české, resp. česko-moravské pro století čtrnácté. Naváže výklad proměn podoby shromažďování duchovenstva po vypuknutí husitských

válek a v epoše dvojvěří v Čechách. Sledována bude změna obsahu synodálních usnesení husitského kléru a nové funkce těchto shromáždění, která se stala veřejným fórem, na němž byl formulován husitský program, a která zcela proti kanonickým pravidlům zasahovala do věroučných otázek. Výklad bude uzavřen výhledem na vývoj v době nástupu evropské reformace. Přednáška se pokusí ukázat, v čem byl vývoj v Čechách na úrovni doby, v čem sledoval nové směry a kde byly jisté styčné body s evropskými trendy.

Atestace: kolokvium (debata o vyslechnutém) nebo zkouška (rozprava o dvou titulech z četby)

Název: Náboženský život a zbožnost baroka v českých zemích

Kód: AHSV00634

Vyučující: doc. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.

Čas: Čt 9:10

Místnost: P209

Anotace: Přednášky jsou zaměřeny na problematiku náboženského života v českých pobělohorských dějinách, a to jak z hlediska barokního člověka a jeho projevů zbožnosti, tak i s ohledem na působení katolické církve. Náboženský život v atmosféře barokní religiozity bude sledován v kontextu se společenským životem a s politickým vývojem českých zemí. Témata přednášek jsou zaměřena především na nástroje a projevy lidové religiozity, která se v době baroka stala v českých zemích základní složkou náboženského života. Územním rámcem výkladu budou české země chápány jako součást habsburské monarchie. Posluchači získají základní přehled v problematice náboženského života v katolickém prostředí 17. a 18. století. Poznájí propojenost sakrálních a profánních prvků v barokní zbožnosti, budou informováni o proměnách náboženského života v době osvícenství.

Přehled probírané látky (témata):

- Proměny náboženského života po Bílé hoře
- Potridentská církev a organizace náboženství v českých zemích po 1620
- Katolické kultury v 17. a 18. století, čeští zemští patroni a barokní patriotismus
- Pověra a magie v barokní zbožnosti
- Řády a jejich působení na laickou spiritualitu
- Náboženská bratrstva
- Poutě, poutní místa
- Kázání - barokní "one man show"
- Proměny zbožnosti s nástupem osvícenství

Název: „Brány ghetta se otevřely...“ Emancipační židovské komunity na Moravě a ve Slezsku 1782-1942

Kód: AHSV00658, AHSV00659, AHSV00660

Vyučující: prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc., Mgr. Daniel Baránek

Čas: Po15:50

Místnost: 208

Anotace: -

Název: Realie, rituály a instituce barokní zbožnosti

Kód: AHS100421, AHS333060

Vyučující: doc. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.

Čas: Čt 10:50

Místnost: 205

Anotace: Seminář je zaměřen na problematiku vzniku a rozvoje barokní zbožnosti a jejích proměn na území českých zemí. Z časového hlediska je tato tematika vymezena obdobím let 1620-1790, územním rámcem jsou země Koruny české v širším kontextu habsburské monarchie. V semináři budou sledovány základní polohy náboženského života laiků, kupř. zavádění nových kultů a nových forem zbožnosti, formování katolických věřících, vliv řeholního prostředí na náboženské chování širší laické veřejnosti apod. Práce v semináři také seznání s realiiemi a rituály barokní religiozity. Velká pozornost bude věnována práci s písemnými prameny k uvedeným tématům, jejich kritice a interpretaci.

Požadavky a atestace: ZS: referát, zápočet, LS: seminární práce

Témata:

Jedná se o pět základních okruhů, z nichž bude pro každé sezení vybráno vždy konkrétní téma:

1. rituály a náboženské techniky, liturgický rok, kultury, pobožnosti, předměty v náboženské praxi baroka
2. hodnoty náboženského života v katolickém pojetí, jejich proměny
3. působení církve na laickou veřejnost (misie, charita, katecheze, homiletika apod.)
4. realie náboženského života v době baroka (např. ostatky, škapulíř, agnusek, růženec, umbela, svatý prach, svaté schody, odpustky, ars moriendi, obětiny apod.)
5. tematika náboženského života a zbožnosti tajných nekatolíků

Název: Slavnosti, symboly a rituály v raném novověku

Kód: AHS100461, AHS111063

Vyučující: doc. PhDr. Martin Holý, Ph.D.

Čas: St 15.50

Místnost: 205

Anotace: Seminář je věnován problematice slavností v raném novověku (viz tematické okruhy dále). Jeho primárním cílem je upevnění a rozšíření historických znalostí, metodologie i praktických dovedností nutných k vytvoření samostatné historické studie: seminární, bakalářské či diplomové práce.

Tematické okruhy:

- Úvod do problematiky: prameny, dosavadní bádání, metody výzkumu
- Slavnosti na dvoře českých panovníků (korunovace, svatby, pohřby, holdovací cesty, slavnosti Řádu Zlatého rouna)
- Slavnosti na šlechtických dvorech (křtiny, sňatky, pohřby ad.)
- Církevní rituály a festivity (církevní svátky, poutě, oslavy beatifikací či kanonizací, intronizace a pohřby biskupů apod.)
- Ceremoniály a festivity v městském prostředí
- Festivity v lidové kultuře
- Evropská kultura slavností očima cestovatelů z českých zemí

Název: Obrazy minulosti

Kód: AHS111054, AHS333073

Vyučující: Mgr. Kamil Činátl, Ph.D.

Čas: Út 12:30

Místnost: 409

Anotace: Seminář se zaměřuje na analýzu, srovnání a interpretaci obrazů minulosti. Zohledňuje širokou škálu médií, jež mohou tato zobrazení zprostředkovat (literatura, film, fotografie, historiografie aj.). Seminář se věnuje reprezentacím minulého jak v kontextu kolektivního vzpomínání (kulturní paměti), tak v kontextu osobních vzpomínek. Materiálově vychází především z českého kulturního prostoru. Analýza a interpretace jednotlivých zobrazení usiluje jednak o postížení možných modů reprezentace (ve smyslu teorií Haydena Whitea), dále o aplikaci různých teoretických konceptů reprezentace (Michel Foucault, Louis Marin aj.) a také o uchopení fenoménu kolektivního vzpomínání (Aleida Assmannová). Nepůjde tedy „jen“ o interpretaci možného významu jednotlivých literárních textů, fotografií či filmů (uzavřenou v jasně ohraničeném prostoru daného „textu“), ale též o reflexi odpovídajícího recepčního kontextu a možné společenské funkce zobrazování minulosti. Osové téma budou představovat obrazy latentně traumatických událostí (v rámci kolektivní i osobní paměti) a možné způsoby jejich symbolického zprostředkování pomocí reprezentace. Seminář je dvousemestrální.

Sylabus:

- 1) Reprezentace romského holocaustu v české komunikativní a kulturní paměti – případová studie pro vymezení pojmů (komunikativní vs. kulturní paměť, medialita vzpomínání, kulturní trauma aj.).
- 2) Reprezentace válečného násilí v české populární kultuře – případová studie pro ohledání případného paradigmatického zlomu ve vzpomínkové kultuře (nový řád paměti – Aleida Assmannová).
- 3) Foucaultovská archeologie paměti: proměny hereckých autobiografií v průběhu let (kauza Dana Medřická a Karel Höger).
- 4) Herec jako symbolické místo paměti – případová studie Jan Werich.
- 5) Románové reprezentace minulosti – paměť a literatura (Renate Lachmannová).
- 6) Případové studie k tématu I.: studenti prezentují vlastní analýzy dle výběru.
- 7) Filmové reprezentace minulosti – paměť a film (Robert A. Rosenstone).
- 8) Případové studie k tématu II.: studenti prezentují vlastní analýzy dle výběru.
- 9) Rodinné album: fotografie jako médium komunikativní paměti.

ÚSTAV SVĚTOVÝCH DĚJIN

Název: Myšlenkový svět předmoderního člověka

Kód: AHS510050

Vyučující: doc. PhDr. Martin Nejedlý, Dr.

Čas: Út 10.50

Místnost: 301

Anotace: Semestrální přednáškový cyklus studentům představí zásadní spektrum metodologických přístupů moderní medievalistiky a historické antropologie, zvláště tzv. proudu Annales. Prostřednictvím vystoupení odborníků různých medievalistických oborů (historikové, historikové umění, archeologové) upozorní rovněž na doposud nezpracované tematické okruhy. Cyklus navazuje svým pojetím a zaměřením (samozřejmě aniž by se přednášky opakovaly) na přednáškové cykly předchozích let.

Název: Náboženství v dějinách Evropy I

Kód: AHES1017

Vyučující: PhDr. ThLic. Drahomír Suchánek, Th.D., Ph.D.

Čas: Út 14:10

Mítnost: 209

Anotace: Cílem předmětu je komplexní seznámení s problematikou vlivu hlavních evropských náboženství na dějinný vývoj kontinentu. Problematika bude prezentována v chronologickém přehledu se zaměřením na klíčové historické události, v nichž náboženství a církve sehrály zásadní roli. Součástí výkladu bude představení hlavních rysů tří monoteistických náboženství evropských dějin- judaismu, křesťanství a islámu. Dále se pozornost zaměří na působení náboženství v rámci římské a pozdně antické společnosti, v germánském světě a v jednotlivých fázích středověku. Opomenuty nezůstanou ani problémy související s přeměnami na konci středověku a začátku novověku, především otázka reformace a následné katolické reakce.

Tématické vymezení:

- Seznámení s náplní předmětu, přehled látky a základní literatura
- Základy náboženských systémů- judaismus
- Základy náboženských systémů- katolické a ortodoxní křesťanství
- Základy náboženských systémů- protestantské křesťanství
- Základy náboženských systémů- islám
- Role náboženství v římské a pozdně antické společnosti
- Germanizace- vnitřní struktury a změny ve formování Evropy po stěhování národů
- Středověký svět ve víru náboženských vlivů a una familia christiana
- Papežská světovláda: císařsko versus papežský konflikt
- "Podzim středověku" ve světle náboženských proměn
- Nástup reformace: základní klasifikace a srovnání reformačních proudů, církví a sekt v 16.-17.století
- Reformace a její důsledky pro politický, hospodářský, sociální a kulturní vývoj jednotlivých evropských zemí a severní Ameriky (protestantská etika)
- Shrnutí a uzavření prvního cyklu

ÚSTAV HOSPODÁŘSKÝCH A SOCIÁLNÍCH DĚJIN

Název: Dějiny sociálních teorií

Kód: AHS666008, AHS400343

Vyučující: doc. JUDr. PhDr. Jakub Rákosník, Ph.D. et Ph.D.

Čas: Po 9:10

Mítnost: C117

Anotace: Přednášky se orientují na vývoj sociálních teorií v 19. století a na počátku 20. století. Bude věnována rovněž pozornost ideovým přesahům do pozdějšího období (především u liberalismu, konzervatismu a socialismu), u nichž budou rámcově zmíněny i dnešní diskuse.

1. tématický okruh: Novověký obrat k subjektu a jeho sociální implikace.
  - Důsledky Descartovy metafyziky a jeho sociální nauka
  - Hobbesovo umělé založení politického řádu
  - Lockova legitimizace soukromého vlastnictví a koncepce nezadatelných lidských práv
2. tématický okruh: Osvícenství jako projekt modernity.
  - Sociální důsledky osvícenských myšlenek na příkladu VFR
  - Rousseauovo pojetí obecné vůle
  - Kantova koncepce dějinného vývoje a nutnost věčného míru
3. tématický okruh: Hegelova koncepce dějin a občanské společnosti
  - radikalizace Hegelových názorů v prostředí mladohegelianů
4. tématický okruh: Klasická politická ekonomie
  - Smithovo pojetí směny, dělby práce a mechanismus neviditelné ruky trhu
  - Malthusův zákon populačního vývoje
  - Ricardova teorie renty, pracovní teorie hodnoty a jejich sociální důsledky na příkladu Anglie
  - Sismondi - raná kritika politické ekonomie
5. tématický okruh: Předmarxistický socialismus a marxismus
  - Marxova dialektika a zákony historického vývoje společnosti
  - Marxovi pokračovatelé: Kautsky, Lenin, Luxemburgová, austromarxisté
  - vývojové tendence marxismu na poli sociální teorie ve 20. století
6. tématický okruh: Konzervatismus, historismus a německý katedrový socialismus v 19. století

STŘEDISKO IBEROAMERICKÝCH STUDIÍ

Název: Nativní kultury Střední Ameriky

Kód: AIH520006

Vyučující: doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Čas: Pá: 12:30 - 14:00, Ut: 12:30 - 13:15 (CV)

Místnost: H202

Anotace: Cílem přednášky je představit jednotlivé kulturní areály Střední Ameriky od nejstarších dob do současnosti. Studenti by měli především pochopit fenomén kontaktu a kulturní změny a docenit vzájemné setkávání a ovlivňování domorodých společností, i důsledky podnětů vzešlých z evropské kolonizace Nového světa. Pozornost je věnována jak kulturám „vyspělým“ (Aztékové, Mayové), tak lovecko-sběračským společnostem v „marginálních oblastech“. Zvláštní důraz pak bude kladen na vysvětlení současných problémů domorodých populací Střední Ameriky. Seminář poslouží k prohloubení vhledu do konkrétních problémů, s využitím návštěv specialistů v jednotlivých oborech (archeologie, religionistika, sociologie).

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Název: Gender a náboženství

Kód: YMG092

Vyučující: doc. PhDr. Blanka Knotková, Ph.D.

Čas: Pá 12:30

Místnost: YFHS1

Anotace: Kurz se zaměří na tato hlavní témata: konstruování genderu božství, konstruování genderu lidství v náboženských kontextech, politicko-sociální dimenze náboženství. Příklady budou vybírány především z indických náboženských systémů, judaismu, křesťanství a islámu.

Název: Keltská civilizace, umění a mythologie

Kód: YMA225

Vyučující: prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc.

Čas: St 15:30

Místnost: Y6020

Anotace: Přehled dějin, umění, mythologie, archeologického, historického i kulturního odkazu Keltů. Přehled bude soustředěn zejména na jejich umění, způsob percepcce a umění, ale bude věnován i jejich odkazu v později zachycených mythologiích a pojetí světa, dále také situaci v moderní době s jistou renesancí keltského kulturního povědomí, včetně tzv. keltománie. Přednášky se seminářem: vždy jedna hodina přehled podle osnovy a druhá referát o něčem z keltské mythologie, náboženství, příp. též umění. Podmínkou zápočtu je aspoň 50%účasť a krátký referát o vybraném speciálním tématu.

Název: Duše ve filosofii a náboženství starého Řecka

Kód: YBF190

Vyučující: Mgr. Tomáš Vítek, Dr.

Čas: Po 9:30

Místnost: Y2066

Anotace: Kurs bude věnován koncepcím a teoriím duše od Homéra až ke stoikům. Předmětem pozornosti budou různé podoby a předpokládané vlastnosti duše, její úděl bezprostředně po smrti a povahu míst, která pro ni byla přechodně či trvale určena. Výklad bude sledovat i shody a rozdíly pojetí filosofického a náboženského.

Název: Sociologie náboženství I

Kód: YMD028

Vyučující: doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.

Čas: Po 9:30

Místnost: Y1036

Anotace: První část dvousemestrálního uvedení do sociologie náboženství. Hlavní náplní semestru je seznámení s pojmy a přístupy sociologie náboženství se zvláštním zřetelem k sociálním charakteristikám jednotlivce, náboženských skupin a jejich vztahů se společností (včetně implicitní a privatizované religiozity).

Zajímavou možností pro získání kreditů mohou být tzv. kontrolované četby. Nejedná se o vyučovaný předmět, pouze o položku, kterou je třeba si zapsat v SISu. Na základě četby konkrétního díla student vypracuje referát v souladu s formálními požadavky a za něj obdrží atest.

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

(Thákurova 3, Praha 6)

(Tipy k orientaci v budově: Výukové místnosti se nacházejí v 1. patře; sudá čísla vpravo od schodiště, lichá čísla vlevo.)

Název: Bible a Korán

Kód: KVAR133

Vyučující: Mlada Mikulicová, Ph.D.

Čas: Út 17:10-18:40

Místnost: P9

Anotace: Introdukční část semináře zasadí posvátné texty tří monoteistických náboženství do kulturního a náboženského celku starověkého a raně středověkého Předního východu. Tematizována je Bible Starého a Nového zákona v jejím hebrejském, aramejském, řeckém a arabském prostředí a usouvztažněna vůči mimokanonické literatuře a Koránu. Jednotlivá témata se týkají lokalizace semitských kultur, jazyky, písmo, kult, typy sakrální literatury, spory o ortodoxii, formulace monoteismu a trinitárního vyznání, zvláště v kontextu počátků islámu. V souvislosti s textem Koránu budou objasněny základní teze muslimské věrouky a praxe (pět článků víry, pět sloupů islámu). V praktické části budou uvedena témata dokumentována na otázce biblických postav v Koránu. Paralelní četba vybraných příběhů ze Starého zákona a Koránu reflektuje tematické shody i rozdílná pojetí postav Adama, Abraháma, Josefa, Mojžíše, Šalomouna, Jana Křtitele, Ježíše Krista, Panny Marie. Kanonické texty jsou doplněny výběrem z apokryfní literatury a komentářů. Seminář probíhá formou prezentací, z nichž část předvedou studenti.

Název: Dějiny židovské kultury 1

Kód: KVAR202

Vyučující: Mgr. Sylva Ondrejčíková, Th.D.

Čas: St 17:10-18:40

Místnost: P16

Anotace: 1. Judaismus (problematika výchozího bodu, umění Levantu a vliv na hebrejskou populaci) periodizace židovského umění, úloha babylonského exilu a návrat (budování post-exilního společenství), vývoj jeruzalémského chrámu a jeho rozdělení (židovské umění v období prvního a druhého jeruzalémského chrámu), problematika vzniku synagogy. 2. Helénismus a jeho přínos židovskému umění (periodizace: makabejské povstání, hasmonejská dynastie; problematika ikonismu a anikonismu, architektura), rostoucí vliv diaspory. 3. Římská okupace a povstání v Galileji a Judeji, zničení Jeruzalémského chrámu (dosah, strategie adaptace, interpretace), srovnání s Bar Kochbovým povstáním (literární památky). 4. Od diskusí moudrých k redakci traktátů Mišny, rozvoj symboliky, hmotná kultura doby tana'im, terminologie rabínské literatury (identita učiliště v Javne, Seforis a Tiberiadě a doklady hmotné kultury). 5. Vývoj rabínské literatury do redakce talmudu jeruzalémského a babylonského jako zdroj písemnictví a učenosti evropských obcí (přehled vývoje této literární tradice, rabínská učenost a instituce synagogy v právním rámci byzantského impéria), architektura a mozaika pozdně starověkých synagog, hmotná kultura období amora'im, recepce rabínské písemnictví v evropských obcích. 6. Vznik a emancipace evropských diasporních center (legendy o původu na Iberském, Apeninském poloostrově, franko-německých regionech, interpretace a přínos responzivní literatury, nálezy v Káhirske genize - památky hebrejských iluminovaných rukopisů, doklady rituálního umění). 7. Křížové výpravy (prameny, migrace a povaha destrukce evropských židovských obcí v době křížových výprav, svědectví hebrejské elegické poezie, ohlas v mystické tradici). 8. Synagoga a obec v evropském prostředí (synagogální architektura v Porýní, Čechách a přilehlých zemích), ikonografie, hebrejské iluminované rukopisy.

Název: Liturgika

Kód: KLTG005

Vyučující: ThLic. Mgr. Jan Kotas

Čas: Út 13:45-15:15

Místnost: P8

Anotace: Kurz studenty nejprve stručně seznamuje s antropologickými a teologickými východisky křesťanské bohoslužby, představuje její obecné fenomény a základní pojmy. Dále poskytuje základní orientaci v typologii, obsahu a historii hlavních křesťanských obřadů (liturgie svátostí a liturgie hodin), prezentuje cyklus křesťanských svátků s jejich bohoslužebným slavením (liturgický rok), a také nabízí základní přehled o spojitosti i odlišnosti uvedených fenoménů v hlavních křesťanských bohoslužebných tradicích. Nakolik výklad překračuje pole obecné liturgiky, sleduje jako hlavní referenční rámec bohoslužebnou tradici katolické církve římského obřadu. V rámci studijního oboru Dějiny křesťanského umění kurz rozvíjí výklad se zvláštním ohledem na vliv, jaký liturgie v dějinách trvale uplatňuje vůči místům a předmětům kultu - tedy artefaktům, které se posléze stávají předmětem specializovaného studia historie umění.

Název: Soudobá sociologie náboženství

Kód: KSTE067

Vyučující: PhDr. Radek Tichý, Ph.D.

Čas: -

Místnost: -

Anotace: Cílem kursu je podat přehled soudobé sociologie náboženství s důrazem na hlavní představitele a jejich pohled na nejzávažnější témata. Součástí přednášek jsou aktuality z médií související s probíranými tématy případně promítání dokumentů

nebo zpráv k aktuálnímu tématu. V rámci přednášek budou diskutována tato témata: teorie sekularizace kontra náboženské oživení, privatizace náboženství; nová náboženská hnutí a proměny tradičních náboženství; budoucnost náboženství v globální společnosti; náboženství jako firma nebo veřejná služba; české specifikum. Kurz je zakončen písemnou zkouškou, v níž mají studenti za úkol prokázat schopnost využít získané znalosti k interpretaci několika aktuálních jevů z oblasti náboženství v dnešní společnosti.

Název: Základy křesťanské ikonografie 1

Kód: KDKU003

Vyučující: prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

Čas: St 13:45-15:15

Místnost: P6

Anotace: Posláním tohoto předmětu, který je přednášen dva semestry a zakončen zkouškou, je seznámit posluchače s metodou a s hlavními náměty křesťanské ikonografie. V úvodních přednáškách jde o objasnění základních pojmů (ikonografie, ikonologie, umělecké dílo v kontextu atd.). Metoda pak je demonstrována na vybraných dílech českého a světového umění všech epoch, a to s přihlédnutím k ikonografii jednotlivého díla i celků. Druhý semestr pak je věnován jednotlivým námětům křesťanské ikonografie (zrození křesťanské ikonografie v raně křesťanské společnosti, text a obraz, Zvěstování Panně Marii, Narození Páně, Ukřižování atd.)

EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

(Černá 9, Praha 1)

Název: Ženské postavy Bible

Kód: RET8043

Vyučující: Prof. ThDr. Milan Balabán

Čas: Čt 13:30-15:00

Místnost: S3

Anotace: -

Název: Religion in Action: Fundamentalism

Kód: RET8058

Vyučující: Ain Riistan

Čas: St 16:50-18:25

Místnost: M

Anotace: The purpose of the course is to give an overview of religious fundamentalism from its beginnings to the different forms of its spread over the world today. Learning outcomes The student 1. knows the main outlines of phenomena labelled as fundamentalism; 2. recognizes its different forms and analyzes them assessing whether fundamentalism is only a religious phenomenon and discusses the scope and the borders of religion in the contemporary world; 4. relates the results of the study with one's own worldview. Final assessment: non-differentiated Brief description of the course The lectures describe different aspects of fundamentalism and the causes of its spreading and popularity. In discussions students analyze different phenomena related to fundamentalism and in a written essay they relate the contents of the course to their own worldview. Assessment methods and criteria PASS – minimum requirements for the essay. The content is in agreement with the topic and reflects personal analysis; the thoughts are presented in a clear manner; the text forms a coherent whole and is in general logical; references are presented correctly. Timetable 1. Introductory session: a common view of fundamentalism. Film: The Fundamentalists (2006) and discussion (4 academic hours). If needed, the film can be skipped and only two-hours introductory session held. Lectures (2 academic hours each) 2. Lecture: Extremism and stereotypes. Religious fundamentalism in a wider cultural context. 3. Lecture: The problems of defining fundamentalism. The social identity theory of fundamentalism. 4. Lecture: Christian fundamentalism in the context of "culture wars". 5. Lecture: Religion and nationalism – the case of fundamentalisms in Russia. 6. Lecture: Religion and politics. Fundamentalism in Israel and surrounding Islamic world. 7. Lecture: The forms of secular fundamentalism. 8. General discussion (2 academic hours): What did I learn? How to go forward? The students present the theses of their research papers. The papers themselves will be evaluated later (over the internet). Class work and independent work The lectures are built up in way that they are combined with general discussion topic by topic. Occasionally films and other multimedia materials are shown. Students are expected to participate actively in discussions. In addition to lectures the students have to do independent reading and some personal research. Students have to read Malise Ruthven. Fundamentalism: A Very Short Introduction and write a research essay (4000 words) on a chosen and pre-agreed specific topic. Specific details with the requirements of the essay are given in the beginning of the course.

Název: Judaismus: dějiny a současnost

Kód: RET8004

Vyučující: Doc. Pavel Hošek, Th.D.

Čas: St 13:30-15:00

Místnost: S1

Anotace: -.

Název: Islám: dějiny a současnost

Kód: RET8005

Vyučující: Doc. Pavel Hošek, Th.D.

Čas: Út 15:10-16:45

Místnost: V

Anotace: -

Název: Nová náboženská hnutí

Kód: RET8006

Vyučující: doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D.

Čas: Pá 9:15-10:50

Místnost: V

Anotace: Kurs studentům umožňuje pochopit vztah společnosti a nových náboženských hnutí a dynamiku jeho vývoje. Využívá k tomu hlediska sociologie náboženství, psychologie náboženství a religionistiky nových náboženských hnutí. Důraz je dán především na pochopení pojmů "sekta" a "sektářství" s ohledem na jejich vývoj a na použití ve společnosti. Jsou nacházeny obecné sociologické a psychologické vzorce, které umožňují rozpoznat směr vývoje a možných konfliktů s většinovou společností i u dosud nepopsaných či nově vznikajících skupin, a tak posluchače vybavují i do budoucí praxe. Současně s odhalováním obecných zákonitostí kurs poskytuje i základní informace o vybraných náboženských skupinách, které na české scéně působí.

Název: Christian Initiation

Kód: RET6051

Vyučující: Prof. David R. Holeton, Ph.D., Th.D.

Čas: St 10:05-11:45

Místnost: S2

Anotace: Anglická přednáška o teologii a praxi křtu.

Název: Bible v židovské tradici

Kód: RET1016

Vyučující: Petr Sláma, Th.D.

Čas: Út 13:30-15:00

Místnost: S3

Anotace: Talmud, midraš, Mišna, halacha, agada a mnoho dalších pojmů vymezuje svět rabínské literatury. Srovnatelná s patristickou literaturou, představuje rabínská literatura tradici židovského výkladu Hebrejské bible. Kurs obsahuje dějinný úvod, přehled základních rabínských koncepcí i základy rabínské argumentace. Součástí je také četba vybraných pasáží z Mišny, Tosefty, midrašů a talmudů.

HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

(Pacovská 4, Praha 4)

(Tipy k orientaci v budově: místnosti s označením H se nacházejí v části budovy nad hlavním vchodem – od vstupu po schodech nahoru. Místnosti s označením L se nacházejí v levém křídle budovy – od vstupu po schodech dolů a pak vlevo. První číslo označuje patro.)

Název: Synagogální liturgie I.

Kód: LJUD04

Vyučující: ThDr. Pavla Damohorská, Th.D.

Čas: Pá 8:30-10:00

Místnost: L203

Anotace: Stručná anotace předmětu: V historickém přehledu podává vznik a vývoj synagogální liturgie od doby Mišny a Talmudu, přes středověk až do současných reformních a liberálních hnutí. Předmět se rovněž zabývá kořeny synagogální liturgie, a to od biblických dob až do období I. a II. chrámu. V přednášce se dále podává rozbor základních liturgických textů modlitební knihy pro všední dny a šabaty a vybraných textů svátečních modliteb. Rovněž se zabývá synagogální poezií a hudbou, jeho součástí je i přehled pramenů, které se váží k židovské liturgii a úvod do problematiky různých modlitebních ritů a modlitebních sborníků.

Název: Úvod do náboženství Mayů

Kód: LREL59

Vyučující: Mgr. Zuzana Marie Kostíková, Ph.D.

Čas: Čt 10:15-11:45

Místnost: H301

Anotace: Mileniální očekávání týkající se roku 2012 bují všude kolem nás, od hlubokomyslných knih novodobých proroků přes média až po hollywoodské filmy. Mluví se o tajuplném mayském kalendáři, dávných proroctvích, výjimečných astrologických konjunkcích, průletech Země skrz zázračné fotonové pásy, o srdci galaxie, které je branou do jiné duchovní dimenze. Kazatelé apokalypsy se mísí s hlasateli velké duchovní obnovy, psychonauty, mluvčími mimozemských civilizací, excentrickými vědci, novodobými šamany i mudrci přírodních národů, kteří všichni mluví o velkých změnách, jež nás v roce 2012 čekají. Kde se vlastně

tohle všechno vzalo? Kdo položil první stavební kameny tohoto hypersoučasného mileniálního očekávání? Během semestru ve stručnosti projdeme celým fenoménem, od jeho kořenů v současném idealizovaném obraze starých Mayů přes počátky jejich uplatnění u předchůdců hnutí new age až po samotné new age a jeho vztah k roku 2011/2012 pojatému jako konec světa či velká duchovní proměna. Seminář bude obsahovat stručný úvod do kultury starých Mayů a jejich kalendáře, úvod do hnutí new age v kontextu duchovních dějin dvacátého století a především analýzu textů jednotlivých otců mileniálního očekávání spjatého s rokem 2012. Kurz sice neodpoví na otázku, co se 21. 12. 2012 doopravdy stane, ale zato poskytne jedinečnou příležitost k analýze aktuálního duchovního proudu i východisko pro porozumění hnutí new age jako takového.

Název: Úvod do islámu

Kód: LREL03

Vyučující: prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.

Čas: Čt 8:30-10:00

Místnost: L204

Anotace: 1) pojem, vznik a vývoj islámu 2) typologie islámu 3) Korán a tradice 4) Sunna a hadíthy 5) Ší'a a ší'itismus 6) Islám a umění 7) Islámský fundamentalismus a reformismus 8) Islámské sekty

Název: Světový hermetismus

Kód: LREL48

Vyučující: ThDr. Marek Dluhoš, Th.D.

Čas: St 14:45-16:15

Místnost: L303

Anotace: Cílem předmětu je seznámit studenty s oblastí duchovních tradic, které jsou dnes součástí celé řady náboženských směrů a hnutí - dějinami myšlenkového směru, nazývaného hermetismem. Ten je historicky spjat se staroegyptským a helénistickým náboženstvím - Hermes Trismegistos (Thovt), italskou renesanční filosofií, dějinami alchymie i magie. Pojem světový znamená, že se bude jednat o zachycení teorií o jeho vzniku a vývoji od nejstarších dob (Egypt, odkazy na jeho původ "před potopou světa", helénistické Řecko), přes středověk (Itálie, Německo) až po jeho recepci v dalších zemích v novověku (Velká Británie, Francie, USA). Světový hermetismus a jeho pojetí bude vycházet z tradic bádání v této oblasti u nás. Student tím získá dostatečný vhled do dané problematiky, aby později jasně chápal nejen myšlenky a vývoj světového hermetismu, ale i jeho vliv na český hermetismus, který bude podrobněji přednášen v následujícím semestru.

Název: Stvořitelké mýty starého Předního východu I.

Kód: LREL38

Vyučující: ThDr. Eva Vymětalová Hrabáková, Th.D.

Čas: Út 13:00-14:30

Místnost: L205

Anotace: Kurs uvádí do problematiky stvořitelké mýtu na starověkém Předním Východě. Četbou ukázek primárních textů a srovnáváním překladů zvolených mýtů se studenti seznámí s různými kosmogonickými a kosmologickými tradicemi i s tradicemi antropogonickými. Budeme se zabývat zejména západosemitskými a východosemitskými mýtickými tradicemi i mýty indoevropského původu. Je tedy vítána základní znalost hebrejštiny, případně jiného semitského jazyka, není však nutnou podmínkou.

Název: Religiozita v současné české společnosti

Kód: LPSY38

Vyučující: doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D.

Čas: Po 10:15-11:45

Místnost: L107

Anotace: Kurs poskytuje základní uvedení do oblasti současného duchovního života, a to tak, aby byli schopni reflektovat duchovní potřeby a duchovní život v dnešní české společnosti. Připravuje je tak k tomu, aby s duchovním rozměrem člověka počítali a uměli ho využívat ve svém budoucím povolání.

Název: Psychologie náboženství I.

Kód: LREL05

Vyučující: Mgr. Jiří Motl, prof. PhDr. Pavel Řičan, CSc.

Čas: Čt 15:30

Místnost: L203

Anotace: Vývoj psychologie náboženství ve 20. století - Předmět a metoda psychologie náboženství - Introspektivní popis náboženské zkušenosti - Sociálně-psychologická analýza náboženských jevů - Motivační analýza náboženských jevů - Náboženské jevy v biodromální perspektivě. Hlubinně-psychologická perspektiva v psychologii náboženství - Humanistická psychologie náboženství - Transpersonální psychologie náboženství - Intenzivní náboženské prožitky: entusiasmus a mystika - Aplikace psychologických teorií učení na náboženské jevy - Lidský vztah jako religiosum - Náboženská etika v psychologické perspektivě - Psychologický pohled na současnou českou náboženskou scénu.

Název: Psychopatologie a náboženství

Kód: LREL30A

Vyučující: Mgr. Jiří Motl

Čas: Čt 17:15-18:00

Místnost: L203

Anotace: -

Název: Nová náboženská hnutí I.

Kód: LPSY06

Vyučující: doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D.

Čas: Út 10:15-11:45

Místnost: L107

Anotace: Kurs studentům umožňuje pochopit vztah společnosti a nových náboženských hnutí a dynamiku jeho vývoje. Využívá k tomu hlediska sociologie náboženství, psychologie náboženství a religionistiky nových náboženských hnutí. Důraz je dán především na pochopení pojmů "sekta" a "sektářství" s ohledem na jejich vývoj a na použití ve společnosti. Jsou nacházeny obecné sociologické a psychologické vzorce, které umožňují rozpoznat směr vývoje a možných konfliktů s většinovou společností i u dosud nepopsaných či nově vznikajících skupin, a tak posluchače vybavují i do budoucí praxe. V kurzu jsou obsaženy i základní strategie jednání v situacích, které jsou určeny obavou z patologického vývoje v souvislosti s náboženstvím. Současně s odhalováním obecných zákonitostí kurs poskytuje i základní informace o vybraných náboženských skupinách, které na české scéně působí. Kurs je doplněn nepovinnými aktivitami: posluchači mají možnost provádět zúčastněná pozorování současných náboženských skupin a být přítomni na seminářích, v nichž se tyto skupiny prezentují.

Název: Náboženství starověké Mezopotámie I.

Kód: LREL17

Vyučující: ThDr. Eva Vymětalová Hrabáková, Th.D.

Čas: Út 10:15-11:30

Místnost: L204

Anotace: Předmět uvádí do historie a náboženské kultury vybraných městských států starověké Mezopotámie.

Seznamuje: 1. S dějinami a náboženským vnímáním tamějšího obyvatelstva

2. S náboženskými představami, mýtickým myšlením a kultem

3. S náboženskými literárními památkami sumerskými, akkadskými a babylónskými, v souvislosti s historií vybraných městských států

a) s mýtickými texty

b) s rituálními texty

4. S vlivem náboženského myšlení, vznikajícího v Mezopotámii, na další etnika

5. S vývojem bádání o náboženské kultuře a náboženském myšlení v Mezopotámii

Název: Náboženství a kultura východní Asie I.

Kód: LREL19

Vyučující: PhDr. Ľubica Obuchová

Čas: St 14:45-17:00 (přednáška a po ní seminář)

Místnost: L205

Anotace: Přednáška i návazný seminář se zaměřují především na náboženství a kulturu tzv. "čínského světa" a konfuciánského okruhu, tj. Dálného východu a asijsko-pacifické oblasti. Důraz je kladen na původní náboženské představy (konfuciánství, čínské lidové náboženství, japonský šintoismus, korejský a mandžuský šamanismus, přírodní náboženství jižní Číny a Vietnamu), které dodnes ovlivňují duchovní život celé východní a jihovýchodní Asie. Jednotlivé náboženské a myšlenkové představy jsou prezentovány nejen z hlediska historického a religionistického, ale též z pohledu křesťanských misionářů. V návazném kurzu LREL20 Náboženství a kultura východní Asie II. se pozornost obrací na importovaná náboženství.

Název: Náboženství africké diaspory I. (stř. a j. Am.)

Kód: LREL41

Vyučující: Mgr. Lenka Philippová

Čas: Čt 13:00-14:30

Místnost: L303

Anotace: -

Název: Náboženský život v ČR I.

Kód: LPSY19

Vyučující: doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D.

Čas: Po 14:45-16:15 (přednáška) a 16:30-18:00 (seminář)

Místnost: L101

Anotace: Kurs seznamuje studenty s podobami současného duchovního života. V přednáškách se nejprve zabývá charakteristikami současného duchovního života a pak se systematicky - podle jednotlivých tradic - dotýká jeho podob. Soustředí

se především na ty podoby, které se zdají být atraktivní, životaschopné a ve fázi růstu. Převládající formou seminářů jsou zúčastněná pozorování v šesti duchovních společenstvích.

Název: Keltské křesťanství I.

Kód: LORT22

Vyučující: doc. ThDr. Gorazd Josef Vopatrný, Th.D.

Čas: Po 14:45-16:15

Místnost: L204

Anotace: 1)Počátky křesťanství na Britských ostrovech. 2) Růst Kristovy Církve mezi keltskými národy. 3)Postupný zánik keltského partikularismu. 4)Víra a odlišné zvyklosti keltských křesťanů. 5) Bohoslužebné zvyklosti. 6)Církevní architektura a umění. 7) Keltská křesťanská spiritualita.

Název: Islám a křesťanství

Kód: LREL10

Vyučující: prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.

Čas: Čt 10:15-11:45

Místnost: L204

Anotace: Přednáška rozvržená na 1 semestr. Výklad zahrnuje tyto tematické okruhy: Křesťanské vlivy na formující se islám - Shody a rozdíly mezi monoteistickými náboženstvími v dogmatice, kultu a etice - Staletí konfrontací - Křesťanský pohled na islám v dějinách a dnes - Islámský pohled na křesťanství - Dnešní snahy o dialog a jejich posavadní výsledky

Název: Džinismus I.

Kód: LREL47

Vyučující: Mgr., Ing. Josef Bartošek

Čas: Čt 15:30-17:00

Místnost: H308

Anotace: Džinismus je soubor přednášek určený všem zájemcům o srovnávání různých systémů náboženského i sekulárního myšlení.Na jednom z nejstarších trvale pokračujícím náboženství (nebo filosofii?) si ukážeme jak se proměňuje lidská touha po absolutnu a co ji modifikuje.Zpochybníme některá zažitá paradigmatu západní kultury (má pro ateistu smysl modlitba? apod.) nebo starších religionistických škol (jsou heterodoxní indické systémy opravdu reakcí na "zplanělý bráhmánismus"? a.j.). Všechny potřebné materiály budou zavěšeny na webu.Výhodou pro hlubší pochopení je alespoň pasivní znalost angličtiny.

Název: Dějiny SZ textu a doby

Kód: LBIB04

Vyučující: ThDr. Petr Melmuk, Th.D.

Čas: Čt 10:15-11:45

Místnost: H109

Anotace: V první části věnované dějinám textu SZ jde o písemné památky mimobiblické, dále o konkrétní doklady SZ textů a rukopisů, o postižení dlouhé etapy vývoje práce s textem, která vedla k vytvoření jistého textu receptu a o překlady do jiných jazyků se zvláštním zřetelem na Septuagintu. Druhá část přednášek se dotýká politické a náboženské situace Předního Východu ve 2. a 1. tisíciletí př. Kr., zvláštní zřetel je brán i na geografii a archeologii Palestiny a pochopení dobových souvislostí od dob nejstarších (tzv. období praotců) do konce perské nadvlády (I V. stol. př. Kr.).

Název: Rabínská literatura I.

Kód: LJUD08

Vyučující: doc. PhDr. Bedřich Nosek, CSc.

Čas: Po 8:30-10:00

Místnost: L304

Anotace: Přednáška je rozdělena do několika velkých celků; první část je teoretická, je věnována charakteristice židovského práva, jeho pramenům, metodám a terminologii. Druhá část je věnována rabínské literatuře postupně se vyvíjející ve významných židovských centrech ovlivňujících celou diasporu: období gaónů, středověké Španělsko, francouzsko-německé centrum, centra střední a východní Evropy. Časově pokrývá období od počátku n.l. do konce 18.století.

Název: Židovská mystika - kabala a chasidismus I

Kód:LJUD22

Vyučující: ThDr. Markéta Holubová, Th.D.

Čas: Po 10:15-11:45

Místnost: H301

Anotace: Přednáška je rozčleněna do několika základních okruhů, sledujících vývoj židovské mystiky od starověku po současnost, její různé proudy, hlavní představitele, její myšlenkový obsah. Součástí přednášky je srovnání s křesťanskou a islámskou mystikou. Je přihlíženo k židovské náboženské filosofii a využíváno výsledků současné religionistiky a psychologie.